

SAMOBORSKI LIST

Ljetovališni vjesnik

„Samoborski list“ izlazi 1. i 15. u mjesecu.
PRETPLATA na cijelu godinu stoji K 4.—, na po godine K 2.—, a na četvrt godinu K 1.—. S poštom stoji 48 šilira na godinu više, a u Americi K 1.40 na godinu više. Pojedini broj stoji 20 šilira.

Urednik: Dr. Mijo Juratović.
Izdavač: „Samoborska tiskara“ S. J. Leopolda Salvatora.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcijskom dijelu po 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglase, koji se više puta uvričaju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

GODINA II.

U Samoboru, 15. kolovoza 1907.

BROJ 16.

Društvo za poljepšanje Samobora.

Punih se 20 godina već navršilo, što jedno naše društvo čedno i bez buke, ali prilježno i ustrajno radi na zadaći, koju si je prije dva decenija postavilo. To je „Društvo za poljepšanje Samobora“.

Nije nam danas od potrebe da zadatak ovog društva pobliže označujemo, a ne bi nam trebalo ni naglasiti, kako je njegov osnutak bio od zamašne važnosti po Samobor, naoseb kao ljetovišta i omiljelog izletišta stranaca. Sve je to našem građanstvu poznato, a poznato je i velikomu mnoštvu stranaca i gosti, što diljem godina dolaze u naš rođeni kraj, dive se njegovim ljepotama, uživaju na gorskim putevima, veru se bijelim stazama, popinju se do vidikovaca, zaustavljaju kod bistrih, dobro uređenih vrela i otpočivaju na klupama ispod lagodne hladovine raznolikoga drveća. Svi ti opažaju, kako je uz veličajno djelo prirode živo sudjelovala i ljudska ruka na svjema mjestima, gdje se htjelo čovjeku učiniti boravljenje ugodnim i udobnijim. Sve je to od znatne česti zasluga društva za poljepšanje. Jer dok je sama priroda punom pregršti sasula svoje čare na naše ravnice i brežuljke, na naša polja i lugove, ovo je društvo znalo da pravo shvati ove ljepote, umjelo ih je izrabiti i svojim pregnutljivim radom i ukusnim uredbama upozorilo je na njih i bliži i dalji svijet.

Naš list svagda je rado podupirao djelovanje ovoga društva, pa drži nužnim, da se iza 20-godišnjeg opstanka, makar i u najkraćim potezima dotakne njegova razvitka i djelovanja.

Prvi zamci „Društva za poljepšanje Samobora“ padaju tamo u godinu 1886. Nije to

bilo odmah društvo sa svojim potvrđenim pravilima ni s brojnim odborom, koji bi ga rukovodio. Sastalo se nekoliko odličnih građana i odlučilo, da dogovorno i sporazumno vode brigu oko uređenja šetališta, puteva, vrela, i da preuzmu u svoju pažnju Anin-perivoj, što ga je zasnovao i uredio zaslužni načelnik Ljudevit Smidhen.

Inicijativu za „Društvo za poljepšanje, dao je pokojni podmaršal Ivan vitez Wagner, a uz njega se živo zauzeo Osvald barun Allnoch, pak Franjo Bahovec, koji je vodio blagajničke poslove. Prvim predsjednikom tako zasnovanoga društva bio je vit. Wagner, a iza njega bar. Allnoch. Oba ova pokojnika stekla su si neospornih i trajnih zasluga za društvo u prvim njegovim godinama, te zaslužuje njihov rad svačije priznanje. Šteta je, da nemamo posebnih zapisaka o društvenom djelovanju u to vrijeme, budući da su se društveni zapisnici počeli da vode tek godine 1899. iza potvrde pravila, koja su stupila na snagu 1898.

U to doba bio je društvu predsjednikom potpukovnik Josip Vizner-Livadić, a svak, tko ga je bliže poznao, sjeća se, kakvom je on ljubavi i marom vršio svoj zadatak, i kako je bio neutrudiv i radisan, kad se radilo o probicima i promicanju društvene svrhe. Od mnogobrojnih radova, što su tada izvedeni, spomenut ćemo, da je Anin-perivoj usavršen i zasaden velikim brojem novoga drveća, a uređeno je mnogo novih puteva. Od ovih su najznatniji onaj od potoka Gradne k Smidhenovom vrelu, te uz potok Gradnu k vrelu Vugrinčaku i do lječilišta. Društvo za poljepšanje postavilo je kućice na Pušenici, Hajdovčaku i Stražniku, zasadilo drvorede u Samostanskoj ulici, te uz cestu, koja vodi od Rambergove ulice prema Mimovcu, postavilo je na raznim mjestima i

raskršćima ploče s natpisima i putokazima.

I kasnije je društvo za Milana Viznera neumorno nastojalo, da uzdrži Anin-perivoj i ostala šetališta u dobrom stanju, da popravlja staze i uređuje vrela i da prema sredstvima, kojima raspolaže, vrši svoju zadaću na zadovoljstvo i domaćih i stranih.

Ovomu svemu ono i danas zadovoljava, pod predsjedništvom g. Drag. Cernovskoga, a ako ne može da sve izvrši, što bi bilo nužno, nije krivnja na volji i pripravnosti odbora, već na nedostatku sredstava, koja su mu na dohvat.

Upravo kad pomislimo, da se ovo društvo nije moglo nikada pohvaliti s prevelikim dohocima, moramo se diviti, da je ono i uz slaba sredstva moglo izvesti ovako lijepa djela i pokazati tako očite i znamenite rezultate svoga rada. To je samo znak, da ga je vodila jaka ljubav do Samobora i podizala čvrsta volja, koju nijesu mogle da oslabe materijalne nedaće. A olakšanju njegova djelovanja pridonosio je jamačno i onaj sklad i dosluh, koji je — što se poljepšavanja mjesta tiče — uvijek postojao između društva i trgovišne općine samoborske.

Prikazujući ovako najvažniji rad društva za poljepšanje mi mu od srca želimo, da uz jednaku volju i radinost proslijedi u svom dosadanjem pravcu a na dobro Samobora. Ali želimo pri tom još nešto, a to je, da ovaj njegov rad naiđe na što veće razumijevanje i u najširim krugovima našega općinstva i da ga podupru i oni, koji su možda dosada po strani stajali a imućstvene im prilike upravo nalažu, da pomognu ovo korisno društvo.

Tim ćemo najbolje pokazati, kako umijemo cijeniti društvo, koje je svojim radom zadužilo čitav Samobor.

Rodnom domu.

Nekad ste me milo dočekali
— Roditelji i braća mi draga —
Veselo ste imenom me zvali
Griču me ispred rodnog praga.

U vašemu milom zagrijaju
Zaboravih i boli i muke —
I dalekom svuda je u kraju
Sizak vaše pratio me ruke.

Sretan časi redom otpisane,
Milih lica svakog dana manje,
Laci lica mnoga utraše,
Raspršile divotne se sanje.

Evo opet rodnoga mi krova!
Ali nitko ne dočeka mene —
Prag sred gustog zaraso korova,
S kog mi sjalo lice drage mene*).

Nema više toploga nam krila,
Nigdje znano lice da ti sine,
Niti vidis otimanja mila,
Ko će prvim prvi da te vise.

S Bogom dome okna opustjela!
Noga kleca, ne da joj se ući, —
Otič valja sred svjeta nam b'jela
Tugujući i pregarajući.

Nekad su me milo dočekali
— Roditelji i braća mi draga —
Veselo su imenom me zvali —
Stranac plačem sad kraj rodnog praga.

*) stasa = majka.

Josip Miklavčić.

Ruža.

U ubavoj je bašči rasta: rumena i triška, tek procvjetana iz pupoljka.

Ruža je zora osvježavala, dah je lagodna vjetrića blažio, a 'rami tra.' sunca ogrijavali.

Bija je divna u svojoj svježoj, vedroj mladosti.
Svojom je ljepotom očaravala.

A bila je i svjerna svoje krasote.
Ona bi ova usrdhtala, kad bi pomislila, kako je

lijepa i m'..da; — najljepša između svega cvijeća. . . .
Tada bi oholo digla lijepu glavicu i isticala krasotu svojih latica.

I ruža je viđala. Njeni su čari privlačili.
Mnogobrojni lepiri navirali do nje, da mogu bar po koji čas proboraviti u njenom društvu.

A bilo tuj prekrasnih lepira sa crvenim šarkim krilima poput rubina i modrih poput saba i crnih poput

baršuna s grimiznim sjajnim obrubima i divno šaranih krila.

A bilo i onih priprostih, nižega roda i s krilima jednolične boje.

I ovi su — priprosti — željeli biti u blizini ruže. I ljubili su je žarko, iskreno.

No ona voljela tek onima: — najljepšima između sviju —

A ostali se vraćali neutješeni svojim kućama.
Ruža uživala u društvu lijepokrilih udvoraca, i bila blažena . . .

No na nesreću, njena je ljepota bila kratkotrajna —
— Na to nije ona u svojoj sreći pomišljala.

No oni su krasni leptiri to prvi opazili . . . Nevjernici!

I jednoga se dana našla ruža sama.
Bilo joj teško, dosadno. Samoća je ubila.

S nezrečenom se tugom spominjala prošlih časova,
— časova vedre sreće i sretne mladosti —

I upoznala svoj udes klonuvši sasvim od boli . . .
Tužno je spustila glavicu.

A upravo u taj čas ljetjelo mimo nekoliko od onih prezrenih, priprostih lepira.

Zar će me zblija sve — sve zaboraviti! . . . uzdahnuća ruža hotimice glasno . . .

Lepiri su čuli onaj uzdah.
No letjeli su dalje, pa se nijesu više ni obazreli na ružu —

Begunil Tost.

Iz trgovišnog zastupstva.

(Sjednica održana 6. kolovoza 1907.)

Nazočno 12 trg. zastupnika. Od strane kot. oblasti nazočan predstojnik g. Dragan vit. Trnski. Predsjeda načelnik Josip Čop.

Budući da je na svršetku školske godine 1906/7. isteklo trogodišnje vrijeme školskoga odbora poziva kot. oblast, da se obavi izbor školskih odbornika i da se predloži ličnost, koja bi se mogla da potvrdi za mjesnog školskoga nadzornika. — Izabrani su za buduću trogodišnju periodu Fr. Reizer ml., Mirko Kleščić, Ant. Razum, Josip Budi st., a kao odb. zamjenici Fran Hrčić i Mijo Noršić. Ostali su članovi odbora virilni.

Otpisan je iznos od 52 K 40 fil. na neutjerivo otkupnini javnih radnja.

Zaključeno je, da općina otkupi porez na vino za god. 1908.—1910., i to za prvu godinu bezuvjetno, a za posljednje dvije uvjetno.

Bratovština sv. Filipa i Jakoba u Gradišću moli, da joj se oprost i porez na vino od 150 l. — Molbi se udovoljuje.

Josip Žitković kupio je općinsko zemljište u površini od 10 čet. hv. uz odštetu po 10 K, da si prigrađi kuću. Moli, da mu se snizi po uvidavnosti zastupstva ova kupovna cijena. — Molba se ne uvažuje.

Odbija se molba Josipa Maruta, za povišenje uboške potpore, a Ani Vuković povisuje se mjesečna potpora od 4 na 5 K.

Nikola Juratović moli, da mu se iz općinske šume doznači drvo za brv preko potoka, koja se uslijed truleža prolomila, a vodi do njegova zemljišta. — Dopušta mu se iz opć. šume jedna jaša.

Načelnik izvješćuje, da zem. vlada nije uvažila predstavku trg. poglavarstva glede sniženja šumarske tangente s razloga, što izlučenje predjela Brezine i stržničkoga brijega u površini od 50 rali ispod stručne uprave kot. šumara obzirom na ukupnu šumsku površinu od 551 rali neme upliva na visinu troškova vezanih sa rečenom upravom.

Prima se na znanje izveštajnačelnikov, da je dvoje djece Josipa Šimunčića smjestio kod Fanike Garašić za opskrbinu od 10 K na mjesec.

Zast. Franjo Reizer st. moli za osiguranje prvenstva za električnu rasvjetu u Samoboru na 3 godine. — Dovoljava mu se prvenstvo, ako si dotičnu koncesiju isposluje do svršetka god. 1908.

Zast. Franjo Reizer ml. predlaže, da se na općinskom putu u Gornjem kraju između potoka Ludvića i Hamora u t.z. jašini postavi svjetiljka. Obrazlaže time, da tamo čitavog pō kilometra nema svjetiljke. — Prima se.

Isti zastupnik predlaže nadalje, da se načini novi most kod Kuhara kraj Hamora jer je dosadanji stari most tako trošan, te ga se više ne isplaćuje popravljati. — Prijedlog se prima.

Zast. Levičar stavlja prijedlog, da se na Novom trgu u blizini vatrogasnog tornja ili na mjestu nekadanje Freslove kuće postavi svjetiljka. — Prima se.

Ivan Škarek i Vjekoslav Juratović mole, da im se poveća dosadanja plaća od 60 K mjesečnih. Isto tako moli potroš. pomoćnik Antun Herceg za povišicu plaće, koja dosada iznosi 50 K na mjesec. — Molitelji se upućuju, da svoje molbe iznesu prigodom sastava opć. proračuna.

Opć. cestar Vjekoslav Domin moli za povišenje plaće, jer ima težak i naporan rad osobito zimi i za zla vremena. — Daje mu se nagrada od 30 K.

Prihvća se jednoglasno prijedlog zast. Franje Forka, da se od strane zastupstva podnese molba na Njegovu Veličanstvo, da uskrat i prev. sankciju osnovi zakona o službenoj pragmatiki željezničara. Time je dnevni red iscrpljen i sjednica zaključena.

DOPI SI.

U Sv. Martinu Pod Oklćem, 11. kolovoza.

Već dugo se kod nas osjećala potreba novoga sajmišta, koje bi se smjestilo na najprikladnijem mjestu, tako te bi bilo pristupačno nesamo radi boljih cesta, nego koje bi se nalazilo i u središtu općine. Na molbu velike većine općinara stvoren je zaključak u općinskom odboru, da se staro sajmište proda, a uredi novo. Ovaj je zaključak odborov zadobio potvrdu zem. vlade, pak je prema tome bila određena prodaja staroga sajmišta 8. o. mj. u Sv. Martinu. Dostao ga je seljak Mijo Šilobod za cijenu od 2003 K.

Novo je sajmište kupljeno u Galgovu pokraj općine u prostoru od dvije rali od posljednjaka Stjepana Holetića. Ovo se uređuje prema veterinarskim propisima, te je na vrlo zgodnom mjestu, a stoji na stječištu cesta, što vode iz Pavučnjaka, Zdenčine, Rakova potoka i Samobora.

Nadamo se pouzdano, da će se uslijed uređenja novog sajmišta znatno podići trgovina na sajmovima. Poželjno bi samo bilo, da se broj sajмова poveća, te da oko toga uzastoj općina, u čem bi bez sumnje i uspjela.

Novo će sajmište biti jamačno otvoreno već na martinski sajam.

Svetomartinščanin.

Rude, 12. kolovoza.

Rudarsko dioničko društvo „Germanija“ što buhi već 3 godine brdine, naišlo je nedavno opet na nove naslage željezne crvene rudače, koju sada dalje iskapa. Društvo kopa marljivo sadru, te ju je dosad iskopalo veliku množinu. Ovo se kopanje obavlja iz dviju jama. Dostora se misli podići oveća skladišta sadre, koja će se staviti u promet.

Ovdješnji vatrogasni odjel imat će svoju glavnu skupštinu 25. o. mj. sa zadaćom, da se osnuje sa mostalno društvo, budući da pravila, da bude ustrojeno kao podružnica, nijesu sve do danas mogla dobiti potvrde. Kako je ovdješnji narod siromašan, nadamo se, da će općina priskočiti u pomoć društvu, kako bi što prije mogli doći do štrcaljke i ostalih sprema. Kad budemo imali potrebne sprave okupit će se u društvo još velik broj članova, jer danas punim pravom mnogi kažu: Šta ćemo u društvu, kad nemamo čime gasiti.

Ljepota rudarske drage dobro je poznata. Onamo često zalaze ljetovalnišni gosti iz Samobora. Bilo bi dobro, da se ondje postavi još nekoliko klupa, koje bi služile i šetačoj publici i narodu, koji se vraća umoran s posla.

Djački vlakovi.

Poznato je, kako je teško mnogim roditeljima davati svoju djecu u srednji zavod u Zagrebu, jer je to skopčano s velikim materijalnim žrtvama. Ovih dana potaklo se pitanje ne bi li se na samoborskoj željeznici mogao uvesti stalni djački vlak, koji bi posve zadovoljavao svrsi, jer je na svjema srednjim zavodima uvedena poludnevna obuka od 8 sati jutrom do 1 sat poslije podne. Tako bi dakle djeca mogla jutarnjim vlakom poći u Zagreb, dok bi se poslije podne rano našla kod kuće. Tim bi se postiglo osim prištednje na hrani i stanu još i to, što bi djeca bila pod neposrednim nadzorom roditelja za vrijeme izvanškolsko, a to bi uplivalo na čitav njihov moralni uzgoj najpovoljnije. Bilo bi pak to od koristi i po Samobor i po mnoge strane, koji dolaze u Samobor na ljetovanje. Ovi bi mogli i prije dolaziti ovamo na ljetovanje i dalje ostajati kod nas, jer se ne bi trebali vezati na svoju djecu i radi nje čekati praznike u Zagrebu.

Kako smo saznali, prometna uprava samoborske željeznice pripravna je ovakoj želji Samoboraca već 1. rujna o. g. zadovoljiti, ako bi se u tom pogledu obratila naša općina na nju, jer se uprava ne može da obazire na želje pojedina. Prometna uprava ne reflektira pri tome — barem za sada — da učini dobar posao, već joj je jedino do toga, da dodu što više ususret samoborskom građanstvu.

Domće vijesti.

Udruga javnih činovnika kraljevine Hrvatske i Slavonije zamoljena je od strane mnogih uvažanih članova raznih strukovnih saveza, kao što je to učiteljski, srednjoškolskih profesora, upravnih oblasti, općinskih činovnika i t. d., da ponovno pozove javno činovništvo u Hrvatskoj bez razlike struka, da stupe u udruhu, u to jedino sveopće činovničko udruženje. Tko iole shvaća zamašaj toga, ako se činovništvo u Hrvatskoj okupi oko udruge, koja bi imala biti matrica svih činovnika, taj mora da je uvjeren da je svako daljnje pozivanje izlišno. Strukovna udruženja mogu da uzrađe oko svojih zasebnih staliških interesa, nu uspješno rješavanje ekonomskih pitanja činovništva, koja su bez razlike svima zajednička, mogu provesti samo takove organizacije, koje su brojem jakе. Što mogu postići u ekonomskom pogledu udruženja, koja broje 500 1000 članova, koji nuz to nijesu na okupu? Ništa! Pravila udruge tako su sastavljena, da je pristup u to sveopće činovničko udruženje omogućen svakom javnom činovniku, kojih imade u Hrvatskoj do osam tisuća. Shvaćaju li strukovni savezi, koji danas u Hrvatskoj postoje, što znači i što može jedna činovnička organizacija, koja broji osam tisuća članova, sami će djelovati na svoje članove, da listom pristupe u udruhu. Ovotako za ravnaje onima, koji su se na udruhu obratili prijedlozima, a do upravnih odbora raznih strukovnih saveza stoji, da se misao, okupiti u udruhu svekoliko činovništvo, do kraja provede.

Pitomci kadetske škole u Samoboru. 8. o. mj. stiglo je 37 pitomaca kadetske škole karlovačke pod vodstvom dviju časnika u Samobor. Pitomci su došli preko Piješivice, a uputili se od nas 8. o. mj. preko Brežica i Krškoga u Celje. Svrha je izletu bila t. z. napiranje koje poduzimaju svake godine pitomci 3. godišta.

Desetgodinšnja misništva. Gosp. dr. Valentin Čebušnik, nastojnik nauka u nadbiskupskom sjemeništu u Zagrebu, proslavio je 8. o. mj. u roditeljskoj kući desetgodinšnju misništva. Cestitamo.

Iskrana Rijeka, tjednik, koji je izlazio kroz godinu dana u Jastrebarskom, prestao je izlaziti radi slaba odziva i nemara pretplatnika.

Za Šmidhenov spomenik sabrala je gdica. Fanika Bastijančić K 1270, a darovala g. Slavoljub Godec 10 K, gdica Bastijančić K 220 i g. Franjo Mavrić 50 fil. — Kod uprave našega lista predao je g. Franjo Kompare svotu od K 210 sabrane u veselom društvu prijatelja.

Od prije sabrano K 8188; sada K 1470; ukupna sabrana svota K 9668.

Jednorazredna pučka škola u Podsusjedu proširit će se od 1. rujna u dvorazrednu. Ovo je bila već skrajnja nužda, jer je broj sposobnjaka previle bio narasao, pa se tim dolazi doista ususret davnoj želji naših Podsusječana.

Na trga. Prohvali petak zaplijenio je tržni nadzornik g. Kogoj 2 rogožara pokvarenih riba. Riba se smjesta uništena.

Na ribe bi uopće valjalo da se svakoga petka što bolje pripremi, jer kad već naši ribiči dižu cijene ribe i u skupocli pače natkriljuju i zagrebačko riblje tržište, neka budu barem ribe svježije i neka se ne donose ribice ispod svake mjere, koje ni ne spadaju na trg.

Posljednji put smo opazili, da su i susjedni slovenski ribiči dovezli ribu na naš trg. S cijenama su bili vanredno umjereni, tako te su svu robu u tili čas rasprodali. Poželjno bi bilo da se više put pojave na našem trgu, kako bi što prije pale pretjerane cijene ribi.

Sajam na Lovrenča. Prošle je godine lovrenski sajam bio bolje pohoden od ovogodišnjeg, jer je dotjerano bilo preko 300 komada blaga više. Ljetos se nalazilo na trgu 650 komada rogatoga blaga i 380 kom. svinja. — Cijene blaga još uvijek padaju.

Samoborski postolari prestigli američke u — modl. Primamo od prijatelja lista: U posljednje se vrijeme veoma proširile kod nas takozvane „amerikanske cipele“, koje se ističu osobitom prostranošću. Stoga se čuje, kako mnogi nezretnici, koji su dobili zaslugom „modernih cipela“ kurje oči, pjevaju hvalu i slavju praktičnosti Američana i njihovim cipelama. Kao kuriozum spominjemo to, da naši trgovci (kožnatom robom i obucom) nijesu trebali kupovati za „amerikanske cipele“ nove kalupe, jer su pronašli, da im u tu svrhu izvrsno služe stari kalupi (Lasti), koji su kod nas već pred 50 godina „iz mode izišli“. Kako se vidi američka novost — kod nas je starina, koju je valjalo samo ponovo iznijeti na svijetlo.

Dar škol. Gosp. Eduard Presečky, trgovac u Samoboru, darovao je školi u Rudama 10 komada knjiga, da se razdijele među mladež. Na ovom daru zahvaljuje Stj. Dobričić, učitelj.

Vodovod na selo Piješivicu. Selo Piješivica u kotaru jaskanskom, koje leži 380 metara nad Jadranskim morem, oskudijeva na vodi, pa je s toga zaključilo, da će sebi sagraditi vodovod, upotrebivši u tu svrhu vrelo, koje leži nedaleko zem. ceste Jaska—Samobor, i to po prilici na pol puta između Piješivice i Prilipja. Žitelji potonjeg sela protive se toj izvedbi, svojatajući navodno vrelo jedino za svoju upotrebu. Mjerenjem količine vode ustanovljeno je međutim, da će za selo Piješivicu trebati samo jedna trećina vode iz gornjeg vrela, naime 19 kubičnih metara, dok će dvije trećine t. j. 36 kub. metara ostati za selo Prilipje. Ova povoljna okolnost sklonut će jamačno žitelje Prilipja, da se dalje izvedbi ovako korisne radnje ne će protiviti.

Iz hrv. Stupnika. Nedavno smo javili u našem listu, da je opć. bilježnik u Stupniku g. Eugen Knievald izjavio da će napustiti bilježničko mjesto u Stupniku.

Kako sada sa najpouzdanije strane saznajemo, ostaje g. E. Knievald i nadalje opć. bilježnikom u Stupniku, na što se odučio uslijed nagovora i molbe većine svojih općinara.

Položio ispit za opć. bilježničku službu. Opć. blagajnik u Stupniku g. Pavao Zolcaj položio je pred povjerenstvom u Zagrebu bilježnički ispit s veoma dobrim uspjehom.

I. hrv. narodna pomoćnica u Zagrebu javlja nam, da je za sjezinog povjerenika u Samoboru i okolini postavijen g. Albin Kalin.

Zdravstvena prištva u Samoboru i njegovu kotaru bile su od 1.—15. kolovoza povoljne. Uspjehom su se bolesti pobavila. Pojavili se u selima Čuhama, Otoku, Rakuju i Sv. Nedelji pojedini slučajevi domaće popeljive groznice, ponajviše kod djece.

Bolest striet u Samoboru javlja, jer se 3 bolesnika na strietu oporavljaju. Dr. B.

Izlet u Samobor. Dne 7. o. mj. udesili su članovi hrv. slav. katoličkog društva u Zagrebu zajednički izlet u Samobor. Prispjelo ih je oko 300 u 9 sati prije podne, te su se nakon dolaska razili po samoborskoj okolici, pregledali Rude, Bregana, Ouredak, Mokrice te naše perivoje. U 2 sata poslije podne imali su slatki ručak, a nakon toga zabavu u Aninom perivoju u „Krajišnici prirode“. Na povratku došlo je sa samoborske željezničke stanice i do neugodnih izgreda, tako da je radi toga imala u Zagrebu intervenirati policija.

Općina Podvrh održala je svoju sjednicu 12. o. mj. Na ovoj su izabrani novi školski odbori za škole: Podvrh, Lug, Rude i Kotari, izabran je načelnik g. Šimončić i dva odbornika za sklopljenje nagode sa šn. povjerenikom. Na prijedlog Martina Horvata zaključeno je, da se zamoli opć. Samobor, da pripoči izradak računa o ubranim grobnim pristojbama. Zaključeno je, da se u selu Dragonđu načini sdenac. Napokon je izabran odbor, koji će ići u deputaciju banu

s molbom, da dozvoli, da se za škol. opčinu Podvrh podigne škol. zgrada u Samoboru, a ne u Farkaševcu, kako je to upr. odbor županije odredio.

Načena novčarka s gotovinom od 142 K 31 fil. o čijem smo nalazu izvjestili u posljednjem broju, uručena je njezinu vlasniku Mihajlu Balonu.

Koncert hrv. pjev. društva „Jeka“ u Samoboru. Kolikogod ovo u istinu domoljubno društvo pokazuje mara oko gojenja hrvatske pjesme i truda, da svojim gostovima pruži što ugodniju zabavu i što veći užitek, to ono gotovo uvijek nailazi na nehanj onih, od kojih bi se to najmanje imalo očekivati. Ali uza sve to uspio je koncert, koji se je dne 4. o. mj. održao u Anin-perivoju upravo sjajno. Sve su točke programa izvedene s najvećom točnošću. Što se pak sola zborovode g. Buzine tiče, o tome nije potrebno spominjati, jer je on dao već dosta prilike, da se o njihovoj vrsnosti svaki pojedinac uvjeri.

Najveću je svakako pozornost pobudio veliki karišik starih samoborskih pjesama, kojega je s velikim marom sastavio dirigent glazbe g. A. Motal. Kad se pročulo za taj karišik, sve se stalo živo zanimati za njega. Sve se poveselilo, a pogotovo naši „stari“, koje s tim pjesmama vežu mnoge i mnoge ugodne uspomene. Svi su ti pohrili u ubavi Anin-perivoju, da se nastužaju starih samoborskih popijevaka. Tako smo imali prilike vidjeti mnoge stare samoborske građane, a među njima i bubnjara nekadanje garde i najstarijega našeg građanina g. Franju Fresla. Ali nije se samo starija generacija živo zanimala za taj karišik, zainteresovali se za nj i mladi, jer su i oni htjeli čuti „kak su im stari popevali“. Tako su se u Anin-perivoju sastale sve samoborske generacije počevši od najstarije do najmlađe. Sve je željno očekivalo čas, kad će zamijeti prvi zvuci starih popijevaka. I zbilja došao je taj svečani momenat. Cijelim Janinodolom zavladao je upravo tajanstvena tišina. Sve se zgrnulo oko glazbe. Glazba započe. Poslije lijepog uvoda čuli smo jednu od ponajljepših starinskih popijevaka: „Protuletje kada nam nastaje...“ Zvuci ove pjesme tako su oduševili naše „starce“ da su plakali od milja, dok je ljepota njezina zadivila mlade. Takovo uzbuđenje opetovalo bi se svagda kad bi se svirala koja starinska. Kakogod je bilo veliko uzbuđenje naših „starih“, to nas ono ni najmanje ne čudi, uvažimo li, da su se ovi ljudi služili tim pjesmama uspravljajući dječicu, da su te pjesme pjevali pod prorokom svojih odabranica, pomislimo li, da su se te pjesme orile, kad bi se veselo društvo našlo u gostoljubivoj kljeti, dok su neke od tih pjesama ozvanjale u slavu božju. Te su se pjesme polako zaboravljale tako, da ih rijetko tko od mlade generacije i poznaje. Od njih je ostala tek ugodna uspomena. Stog mora, da se svaki pravi Samoborac iskreno veseli, što se našao čovjek, koji je to naše blago ukajdio i tako spasio od posvemašnje zaboravi.

Što se pak samog karišika tiče, to bismo imali primijetiti, da bi po našem mišljenju u karišik samoborskih pjesama spadale samo samoborske pjesme. Ako se skladatelju činilo, da je tih premalo za jedan karišik, to bi on bolje bio učinio, da je mjesto karišika izradio recimo fantaziju po samoborskim motivima. Ovakva bi fantazija imala više samoborski karakter, a ujedno bi g. skladatelju pružila više prilike, da istakne svoj snažni skladateljski talenat. Sadašnja obrada čini nam se odviše šarena. Ali uza sve to ipak s veseljem konstatiramo, da su sve samoborske pjesme, koje su ušle u karišik izvrano obrađene. To su skladatelju priznali i oni, koji su te pjesme nekoć i sami pjevali. Bilo kako mu drago g. Motal je ovim karišikom, kao i samoborskom koracnikom zasvjedočio, da posjeduje jak skladateljski talenat i lve simpatije prema Samoboru.

O partijama, kojima je g. Motal htio glazbeno prikazati recimo jutro, sumu, te prikor žene radi kasnog doaska muža, može se reći, da su potpuno uspjele. Završavajućesmatamo g. Motalu na ovom novom njegovom djelu.

Poslije koncerta razvila se animirana zabava, koja je potrajala do u kasnu noć. VI. P.

Ugrise ga pas. Vladimir pl. Kiebach vozio se našim dan blakom kroz Bobovica, kad se navali na nj pas iz dvorišta Mate Zupančića, te ga ugrise u gaga. Pas je odmah obilato pregledan, ali pronađen zdravim.

Umrli u Samoboru od 1.—15. kolovoza 1907.: Franjo Sokolović, 70. g., čičmaraki obrtnik, Samostanska ulica, ostarjelost. — Mijo Stengi, 10 dana, dijete tesara, Rudarska draga, slabost. — Ivan Kutenik, 6 tjedna, dijete postolara, Rambergova ulica, lijavica.

Redarstvena vijest. Radi prosjačenja zatvorene su 3 osobe, a radi noćnoga skitanja 4 osobe.

Vozni red na samoborskoj željeznici. Od 15. srpnja do konca rujna kreću vlakovi ovim redom:

iz Samobora u Zagreb: u 6, 7.38 (motor) i 9 sati jutrom, u 1.10 i 2.36 (motor) po podne, u 7 sati i u 8.31 uveče.

iz Zagreba u Samobor: u 7.30, 10.15 (motor) i 11.30 prije podne, u 2.40 i 4 sata (motor) poslije p., u 7.03 i 8.30 uveče.

Nedjeljom i blagdanima kreće još vlak iz Samobora u 5.30 pos. p., i u 10 sati uveče; iz Zagreba u 1.13 pos. p. i 10.03 uveče.

Ekspert groždja.

Još koji dan, pak ćemo imati zrela grožđa. Mnogi vinorodni krajevi, gdje je ekspert groždja uveden na veliko oživjet će već sada. Uživanje groždja danomice se sve više cijeni, nesamo što je ono slasno za užitek nego i sa zdravstvenoga stajališta.

Poznato je da imade lječilišnih zavoda, gdje se uživanje groždja određuje kao lijek. (Traubenkur). Općeno je poznato, da uživanje voća, napose groždja pospješuje probavu i osvježuje i čisti krv. Vrlo korisno djeluje voće i kod bolesti bubrega, crijeva, mjehura itd. Pače u nekim vrućim krajevima žive ljudi najviše od voća, te su vrlo zdravi i snažni.

U sve veće gradove pridolaze dnevno mnogobrojni vagoni kratki groždjem. Tako primjerice samo u Berlin uvozi se dnevno 30—35 vagona (3—3500 met. cenata). Kod nas ne može još nikako da zauzme većeg maha ekspert groždja, izuzevši naš Srijem, koji je potonjih godina počeo raditi sistematički te izvoziti u Beč.

Da svojim vinogradarima i udrugama izvoz što više olakšaju, čine pojedine države razne polakšice kod otpreme željeznicom. Ma da mi prema našim prilikama i ne možemo na iste polakšice računati ipak i bez toga prodajom groždja unovčujemo jedan dio našeg priroda mnogo bolje, nego ako ga prodajemo kao mošt ili vino. Poprečna cijena, što je možemo postići prodajom groždja iznosi obično 36 K čistih za 100 kg., dok jednaku količinu prelamu te prodamo kao mošt, dobili bismo samo 21 K.

Kako imade u nas pojedinih gospodara, koji bi mogli staviti na pijacu i 50 mct. i više groždja, to bi mnogi za 800 K i više svoj prirodu bolje unovčili.

U nas imade zasadeni mnogo plemenke bijele i crvene, koje se kao stolno grožđe veoma traži. Iz samog područja općine Samobor i Podvrh moglo bi se godišnje prodati stolnoga groždja najmanje 15—20 vagona (2000 mct.) za svoju od K 72.000. Isto grožđe da ga prelamu i kao mošt prodamo donijelo bi najviše K 40.000.

Svaki gospodar valja da je i dobar trgovac. Treba da razmišlja i traži način, kako bi i svoje produkte što bolje unovčio. To više je to potrebno danas, kad je proizvodnja mnogo većim troškom skopčana. Složnim zajedničkim radom dao bi se eksperti groždja i voća uvelike podići, pa bi gospodari imali otuda lijepe koristi.

Kako se kod nas i voćarstvo lijepo diže, trebalo bi da se u najkraćem vremenu osnuje kod nas udruga za ekspert voća uopće ili da se reorganizira naše gospodarsko društvo kao jaka gospodarska zadruga, kojoj bi bio zadatak nesamo da posreduje nabavu gospodarskih potrepnina, nego da posreduje i otvara pute našim gospodarskim proizvodima na vanjska tržišta. Tamo bi bez sumnje naše grožđe i voće našlo priznanja i došlo uvelike do potražbe. Dakako da bi udruga u tu svrhu trebala uredeno spremište, prostorije za pakovanje te razni drugi nared. No izdaci bili bi vrlo neznatni prama koristi, što bismo otuda imali.

Danas smo naše voće prinuždeni prodavati često u besćenje. Pače mnogi je zadovoljan, ako ga može poltopoto da unovči. A naprotiv je takat, da se voće uvijek traži i dobro plaća i da ga nikad nema previše. Njemačka koja je reč bi voćarska zemlja, koja sama voće uvelike goji, ipak nekoje godine izda samo Francuskoj za voće po trideset milijuna maraka. Hrvatsko bi grožđe našlo priznanja kod konzumenata u svim velikim gradovima Austro-Ugarske i Njemačke. Na prošlogodišnjoj gospodarskoj izložbi prvi pomoiozi iz Češke i Austrije divili su se krasnom voću, pa se tu naročito i naš kraj isticao lijepim plodovima voća kao i groždjem.

Nema sumnje, kad bi se u nas kao i u drugim naprednim zemljama uredio i podigao ekspert voćem i groždjem, da bi našem narodu donijelo neprecjenjive koristi a i naše voćarstvo bi se tada velikom brzinom podiglo. Mi ćemo se na ovaj predmet još koji put osvrnuti.

P. C—r.

Društvene vijesti.

Svečanost u Kriškom. Danas održava sokolsko društvo u Kriškom svoju prvu javnu vježbu. K toj svečanosti polazi iz Samobora „Hrv. Sokol“ i pjev. društvo „Jeka“.

PROSVJETA.

„Družba braće Hrv. Zmaja“, koja je zadužila čitav hrvatski narod, što je svojom inicijativom i svojim troškom iskopala kosti narodnih mučenika Zrinškoga i Frankopana, zakanila se na izdanje svojih poučnih predavanja, kojih je već držano oko 20. — Dosada je izdala već 5 svezaka, koji se prodaju za cijenu od 30 i 40 fil. ne radi prodaje, nego da se popularizira nauka. Ove se knjizice mogu naručiti u knjizari M. Breyera u Zagrebu.

„Prosvjeta“ u svom posljednjem broju donosi zanimljivo pisanu studiju: „Dr. Ernest Muka“ iz pera prof. Josipa Milakovića.

Preporod. Primili smo 8. broj. ove vrsno uređivane pedagoške smotre za roditelje, učitelje i sve prijatelje mladeži. Sadržaj joj je ovaj: M. Šiler: Primjeri učitelj. organizacije. — Dr. Radosavljević: Duhovno imanje škols. sposobnjaka. — Književnost i novinstvo. — Razgled po domu i svijetu. — Kronika. — List uređuje zagreb. učitelj Vjekoslav Koščević.

Gospodarstvo.

Vinogradarstvo.

Uslijed dugotrajne suše i velike vrućine, koja vlada ljetos, počele su pojedine jagode na grozdovima venuti i sušiti. Mjestimice nađe se pače polovicu grozda osušena i to više s vanjske strane, gdje najjače pripeče sunce, dok je druga polovica grozda s nutarnje strane u koliko je zaklonjena više lišćem — zdrava.

Peteljke kod toga obično posmeđe, jagode se namreškaju i posuše. — Sve vrste ipak nijesu jednako osjetljive. Ovoj neđači mnogi dosta pripomažu i sami time, što odviše jako prikraćuju lozu, tako, te ostane nad groždjem odzogor premalo ili ništa lišća. Radi toga su grozdovi izvrgnuti posvema sunčanoj pripeci te paležu. Treba podjedno znati da ovakovo grožđe gdje nema dostatno lišća redovito razvija za 2—3 % manje sladora.

U svakom tlu ne trpi grožđe jednako od suše; u nekojem više, dok u drugom opet manje — već prema tome, jeli tie samo po sebi više suho, plitko, duboko, vli žnije ili teško. Isto tako ni svaki položaj vinograda nije jednako izvržen šteti, što je može nanijeti suša ili jača sunčana žega. Neka je ovo na umirenje našim vinogradarima, da uzrok djelomičnomu sušenju groždja ovaj put nije nikakova nova bolest.

Zahladi li vrijeme i dobijemo li doskora kiše, tada će posvema nestati i uzroka daljnem sušenju, čemu su, kako rekosmo, uzrokom elementarne nepogode i ništa drugo.

P. C—r.

Ljetovališni gostovi.*

(Od 1. do 15. kolovoza.)

Bruckner Lavoslav, ravn. punt. pivovare, sa obitelji, Zagreb. — Breslauer Laura, trgovkinja, Šid. — Culić Josip, župnik, Karlovac. — Dolic Petar, nadčestar Žepče (Bosna). — Dugački Pavao, opć. bilježnik, Garčin. — Deutsch Božidar, ljekarnik, Vukovar. — Felner Marija, ud. inžinira, Zagreb. — Fritz Franjo, Mitrovica. — Hajsek Fanika, posebnica, Zagreb. — Hanel Robert, želj. čin, sa obitelji, Rijeka. — Hofer Hans, dvorski savjetnik, Leoben. — Jecman Zvonimir, oružn. stražm., Osijek. — Kornitzer Nina, posebnica, Zagreb. — Kovač Minka, učiteljica, Našice. — Lieker Adela, supruga knjigovođe, Celin. — Mihotović Tomo, oružn. satnik, Vukovar. — Nosan Milan, posebnik, Zagreb. — Ofman B., trgovac, sa obitelji, Zagreb. — Perger Rozalija, poštarica, Trst. — Rubčić Franjo, predstojnik carinara, sa suprugom, Senj. — Silberbach Adela, posebnica, sa kćerkom, Zagreb. — Smodić Slava, učiteljica, Kostajnica. — dr. Salavari Franjo, tajnik zem. vlade, sa suprugom, Zagreb. — Svadronski Emilija, posebnica, sa kćerkom, Rijeka. — Toić Antun, župnik, Bosna. — Bagatella Josip, glazbenik, Kotor. — Obitelj Zimerman, Zagreb.

*Istak ljetovališnih gosti dostavlja nam redarstvo trg. opć.

Novost! Zaštićeni kelebar.

Ovaj saeti kelebar kojim se ura na lancu iz džepa povlači spojen je prećicom, koja osmogučuje, da se kelebar svine i od ure otrgne, kako se to često zbiva kod običnih nezastićenih kelebara. Mnogo su ure na taj način pale iz ruku i tako se ostetilo, da im nijedan u ar popravkom nije mogao onu točnost nadomjestiti koju je ura prije kazivala.

Ovaj kelebar može se osmetnuti na svaku uru.

Jedino zastupstvo u Hrvatskoj

IVAN SUDNIK

urar u Samoboru.

Na skladitu držim iste satove Švicarske točno izdaje. Popravin od satova i slatnina obavijam jeftino, brzo i točno. Vanjske narudžbe kretnom pošte.

STJEPAN ŠOIĆ

(prije I. Levičar.)

Čast mi je obavijestiti sl. općinstvo trgovišta Samobora i okoline, da sam preuzeo trgovinu mješovitom robom od gosp. I. Levičara.

Na skladištu imam ću u svako doba veliki izbor

stakla i porculana iz prvih čeških tvornica,
svježeg cementa, Roman i Portland kao i gašenog i negašenog vapna, građevnog drva i trstine.

Veliko skladište brašna iz najvećih paromlina,

kave počevši od najjeftinije do najfinih vrsta, riže najbolje kakvoće. Veliki izbor najboljega i najfinijega ruma, izvrsnih čajeva te raznovrsnih likera. — Kupujem i prodajem na malo i na veliko kukuruz, pšenicu, zob, ječam i druge zemaljske proizvode.

Preporučujući se sl. općinstvu, da me u mome pothvatu počasti što obilnijim narudžbama, bilježim
s veleštovanjem

STJEPAN ŠOIĆ.

Prodaje se gradilište

nalazeće se nedaleko glavnog trga uz povoljne uvjete. Uпитati se u upravi ovog lista.

Branitelj

Dr. STEVO pl. OREŠKOVIĆ

prima stranke u kući br. 3. Šmidhenova ulica.

Preporučujem sl. općinstvu, a osobito gg. izletnicima svaki dan svježe kuhane butine, pravu hrvatsku salamu i druge vrste kobasica i suhomesnate robe, i čiste domaće masti od tvrtke K. Rabus i sin iz Zagreba.

Malinov (Himibeersaft) i ananasov sok.

Ljetoljni čisti vrcar... ned na malo i u bočicama počevši od 80 fil. i više, slatkiša, sira, sardina, finih bombona, čokolade, naranči, limuna sladora, kave čaja i sve vrste specerajske i prekomorske robe.

sa veleštovanjem

V. Mateta,

Trg Leop. Salv. br. 8.

Najučtivije zahvaljujem veleuč. gosp. dr. Miji Juratoviću za savjesnu skrb i liječničku njegu, koju je posvetio momu bolesnomu sinu Franji, a naročito na njegovom brižnom savjetu, kojim me je u zgodan čas uputio, da mi se sin podvrgne u bolnici operaciji, te da je ozdravio od teške bolesti.

Franjo Bedeničić.

I. hrv. tvornica štapova

baruna Almosch-a u Bregani

kupuje bukova, grabrova i javorova glatka, ravna, 30 do 80 cm. debela, 2—4 metra duga stabla i plaća povoljne cijene.

Za proizvod štapova kupuje u svakoj količini kestenove, jasenove, svibove, drenove i lijeskove ravne štapove (štile). Pobliza uputa i pogodba kod Ravnateljstva tvornice štapova u Bregani kraj Samobora.

Iznajmljuje se kuća

i vrt u Gajevoj ulici kbr. 9, od 1. rujna 1907.

Školske knjige i ine potrepštine dobiju se najbolje kakvoće i najjeftinije u „Samoborskoj tiskari i papirnici“ S. Šek.

Stolarska i tapetarska obrtna vjeresijska udruga
kao član zemaljske središnje vjeresijske udruge.
Marije Valerije ulica 10. Zagreb. Nikolićeva ulica broj 2.
preporuča svoje bogato skladište stolarskog i tapetarskog pokućstva.
Samo domaći proizvod.
Polakšice u plaćanju. Cjenici i troškovići badava. Nebrojene pohvale stoje svakomu na uvid.

„MALVINA CRÈME“

Tko želi uzdržati nježnost i ljepotu svoje kože, neka svaku večer prije spavanja nariša svoje lice, vrat i ruke sa „Malvina crème“ i to tako dugo ribati, dok se Crème posve ne izgubi u koži.

Nečistoća teinta, crvena koža, sunčane pjege i ispućane ruke i usta, sve se to odstranjuje sa „Malvina crème“.

„Malvina crème“ se sadržaje nikakvih po kožu štetnih tvari, te i duža uporaba ne može po kožu štetna biti. Duljom uporabom biva koža mekana i bijela.

„Malvina crème“ posjeduje još i to svojstvo, da se ne pokvari i ne otvrdne, te je uvijek dobro za uporabu.

Cijena 1 lončiću K 1-20.

Malvina sapun

Podupire djelovanje „Malvina crème“, te je za pranje veoma ugodan i troši se veoma štedljivo.

Cijena komadu 80 filira.

„Malvina parfum“ je veoma fina i ugodna mirisa, te se dobiva već u to spremljenim bocama.

Svi ovi preparati rađeni su u mojoj ljekarni, te su pravi samo oni, koji nose ovaj zakonom zaštićeni znak.

Ljekarna
M. Klečič,
u Samoboru.

Pučka štedionica, dion. društvo u amoberu.

— — — Rambergova ulica broj 9. — — —

Dionička glavnica K 200.000.

Pričuvna zaklada K 5000

Prima uloške na knjižice i ukamaćuje ih sa

5 1/2 % čistih.

Podjeljuje zajmove na mjenice, na hipoteke, na vrijednosne papire i na ručne zaloge, te konvertira već postojeće zajmove.

Podjeljuje amortizacione zajmove uz najpovoljnije uvjete.

Kupuje i prodaje vrijednosne papire po dnevnom tečaju.

Kupuje i prodaje zemljišni i kućni posjed u svrhu preprodaje na svoj ili na tuđi račun.

Obavlja sve bankovne poslove najbrže i najkulantnije.